

آبونه شرا : هرير ايچون
 سنه لکي (۴۰۰) آلتی ایلنی
 (۲۲۵) ممالك اجنيه ايچون
 سنه لکي (۴۵۰) آلتی ایلنی
 (۲۵۰) غروشدر.

نسخه سی ۷,۵ غروشدر .
 سنه لکي ۵۲ عدددر .

اداره خانه : باب عالی جاده سنده
 رشید افندی خاتمه

اخطارات

آبونه بدلی پشیندر .

مسلكه موافق آثار مع المنونیه
 قبول اولتور . درج ایدلهین
 یازیلر احاده اولتماز .

آدره سی تبدیلیده ایریجه
 غروش کوندرملیدر .

مکتوبلرک امضاری واضح
 و اوقوناقلی اولسی و آبونه
 صره نومروسی محتوی
 بولونسی لازمدر

ممالك اجنيه ايچون آبونه
 اولانلرک آدرس لرینک
 فرانسزجه یازلسی رجا اولتور.

پاره کوندرلدیکی زمان نهیه
 دائر اولدینی بیلدیرلسی
 رجا اولتور

دانس سالونلرک یکدیگره آیدیلدی

برای اول سد ایدیلان دانس سالونلری ، اخیراً پولیس مدیریت طرفندن تکرار آچیلدیغنی ، آچیلیر آچیلماز دها ایملک کیجه دن سالونلرک طولدیغنی ، طرفینک حسرتله یکدیگرنی قارشیلادقلرینی غزته لربازیور . قانونی اوله رق سدایدیلان بومنکرات اوجاقلرینک تکرار کشادینه مساعده اولوندی . عجباً غیر قانونی اوله رق سد ایدیلان مدرسه لرک کشادینه حالا مساعده اولونماه جقمی . . .

سفاهتک آلابیلدیکنه تعمم وانتشار ایتیمکده اولدیغنی بر زمانده مؤسسات دینه بی قابالی طوتمقله نه حریت اسباسلرینه رعایت ایدیلش اولور ، نه ده سفاهت ومنکراتک اوکنه کچمک امکائی قالیر ! ملتک بنیان اجتماعیسنی انحلالدن محافظه ایده بیله جک آنجق حسیات دینه سیدره بور طرف اولدقدن صوکره آرتیق ملتک هیچ برشیله علاقہ سی قالماز ، هر طرف سفاهت ومنکرات بطاقتخانه سی اولور . اگر اخلاق و فضیلت ملیه نک بقای مطلوب ایسه سد اولونان مؤسسات دینه بی بر آن اول کشاد ایتک ، بو خصوصده خلقه مساعده ایتک اولیای امورک ال متحتم وظیفه سیدر .

* *

بوتونه فصوصوت ، مؤسسات واضطام شرعییه قارشیمی ؟

سنه باشی میلادی سنه مبدأینه تحویل اولونالی بری غزته لر کانون ثانی ابتداسنده یککیل حقتده مقاله لر یازمقده درلر . بومناسبتله یازیلان مقاله لردن صوکر تلغراف غزته سنک (یککیل) عنوانلی باش مقاله سنده بعض تحف فقره لر نظر دقتمزنی جلب ایتدی . محرر ، کچن ییملک ددموقراسی حرکتک بیقیجی دوره سی اولدیغنی سویله یور . بونی ایضاح ایدرکن دییورکه :

« تورکیاده دهموقراسی اداره سی موجوددر دین نظریه لر یاننده دینی دنیادن آیرمایان مدرسه علمی ، باشی بوش بر حالده مملکتک معارفنده باشلی باشنه برکوشه تشکیل ایدیوردی . عصری دهموقراسی ولایتی حکومت سوزلری یاننده کوریوردقکه برشرعیه محکمه سی واردی که حکملرینی قانونله ده کل ، عرب فقهندن آلیور ، عصری دولتک سیاستنی تدویر ایدنلر آراسنده شرعیه وکیل ده دین ممثلی اولارق دنیا ایشلرینه آخرت نامه قاریشیوردی . کچن سنه بونلری سیلدی ، سوپوردی ، بیقیجی وظیفه سی قام دکله ده ای براسقامتمده ایضا ایتدی . »

صوکره مثبت ساحیه کمنجه هیچ بر ایش کوروله مدیکنی ، آناتولینک مهاجرلره مزار اولدیغنی ، خلقت رفاهنه دائر بر اثر علاوه اولونه مادیغنی ، اعشارک الغاسی مواضعه لی بر حرکت اولدیغنی اعتراف ایدیور . بعده یته ملتک اساسات اجتماعیه سنه نقل کلام ایله دییورکه : « تورکیا خلقتک تنظیماتدن بری دوام ایدن ماضیدن قورتوله آرزوسی بو سنه ده قسماً اولسون تطمین ایدلش دکدر . قادی مدنی و سیاسی حقوق اعتباریه هنوز برده موقراسی وطنداش دکدر . میرائی نقصان آلیر ، برمال کپی

باشی بوش بر حاله کلدیکنی سویله یور بعض فقره لرینی عیناً نقل ایله انظار عبرته وضع ایدیورز :

حربدن اولکی قادینلر بعض قیدلرله چوق باغلی ایدیلر . مثلاً بورژوا صنفه منسوب کنج قیزلر یالکنز باشنه هیچ بریره کیتنر ، دائمی پدر ووالده لرک ، مریه لک نظارت ووصایتی آلتنده یشارلردی . خفیف مشربلرک دوام ایتدکلی سالونلرده حائله قادینی کورولمزدی . هله قادینلرله ارککارک قمرسالده برلکده دکنزه کیرمیسی هیچ ای بر نظرله کورولمزدی . فرانسه ده دهموقراسینک ایلروله سنه رغماً صنف فرقلرینه رعایت ایدیلردی .

بویوک حرب هریشی هرج و مرج ایتدی . بر کره ۱۹۱۴ ایله ۱۹۱۸ سنه لی آراسنده یتیشن نسلک هان ، هان تحصیللری یاری قالدی . مکتب حیاتده اکتساب ایدیلان دیسیپلیندن محرومیت ارژنه راسیونی دها سرآزاد بر حاله قویدی .

اونلرک بزم تحکم ویا وصایتزه قارشى عصیانکارقلرینه بزده مقابله دن کری دورمیورز . اسکیدن بالورده بر قادینی دانسه تشریفات مخصوصه ایله دعوت ایتک ورقصک ختامنده اونى بوفیه ویا ابونک یانته ، هیچ دکله اولجه بولوندیغنی بره قدر کورتورمک نزاکتنی امال ایتزدک ، شیمدی بعضاً برکوز اشارتی ایله حتی اوکا بیله لزوم کورمه دن ، هرکس یاقیننده بولونان قادینه صاریلوب اوپونه باشتلایور و موسیقی دورور دورماز اونى سالونک اورته سنده براقوب صاووشیور ، بویوله حرکت هیچ عیب صایلمایور .

حربدن صوکره اک زیاده کوزه چاربان شی اجتماعی سویه فرقلرینک آزاله سیدر . غازیورلده ، دانسیغلرده بورژوازی صنفی ایله شبهه لی قادینلر اوموز اوموزه تانغو اوینادیغنی کپی ، چوق کرده ماداملر کندیلری قدر سوسلی قام دوشامبرلیله بر آرده شیمی ویا فوقسترد اوینایورلر . »

* *

عصری قادینه : غرب مدینتک اک بیچاره محکومی . .

(سوندی بیقتوریال) غزته سی ۲۸ کانون اول تایلخی نسخه سنده سیر (ویلیام آربورنوت له) طرفندن عصری قادین حقتده (فرقتوب بریتش مه دیقال ره وو) یه یعنی (فرانسیز انکلز مجموعه طیبیه) سنه یازدیغنی مهم بر مقاله دن سطور آتییه بی اقتباس ایتیمکده در :

« عصری قادین ، پک بیچاره بر موجودیتدر . شکلاً تردی به اوغرایان بو قادینلرک اکثریسی اوفاق تفک و بیچسزدر . »

سیر (ویلیام) عصری رذالتک برچوغندن ، حق خسته لفلردن قادینی مسئول طوتمقده ، فقط قادینک تردیسی مسئولیتنی ده ارککه عطف ایتیمکده در . مومی ایله دییورکه :

« مدینتک ، باشلیجه قربانی قادیندر . قادین ارککک حاققی یوزندن بوحاله کلشدر . (قانسر) ک اک مهم حامل انکشافی قادینک مدنی تردیسندن باشقه برشی دکدر . سوء تغذیه یه اوغرایان بیچاره قادینلر ، بوکون حالا اقوام وحشییه ده محفوظ اولان برچوق خصائلدن بالخاصه برچوق اوصاف بدنیه سی ضایع ایتمشدر . عصری قادینک چوجوق حل ایتک و طوغورمق قابلیتی ده عظیم تناقصه اوغرامشدر .

عصری قادینک دماغی تحصیل تسمیه اولونان شیله ، مناسبتسز غدارله ، علاجلرله پیرامشدر . قادینلر ، چوجوقلرینه کافی غذا یتشدرمه یور . بناء علیه کیمیا کرلرک احضار ایتدکلی ناقص مواد غذائییه مراجعت مجبوریتنده قالیورلر . بونلرک بدبخت چوجوقلری کافی غذا بولامادقلرندن جیلز قالیور ، یه دکلی شیلرک زهرلیله قوای حیاتیله ری خراب اولویور . »

« بكون مملكتهم ديني ، پروباغانداه آلت تخاذ ايدن غزتهل يوقدر ،
توحيد افكارك بحافظه كارانه اشريانتك اسالاساسي ايسه ، مدنيت اسلاميه
موجود اولديني ، بو مدنيتك اجتماعيات نقطه نظرندن غرب مدنيتنه فائق
بولونديني اجتهاد وقتاعق تشكيل ايتكدهدر . »

حالبوكه بكون قورقيله جق شي ، ديني اشريات دكل ، بالخاصه دينسزلي
مروج كي كورينان اشرياندر . في الحقيقه مملكتهم برارتجاع فكري حاضر لانديني
واهمه سني اورتهيه آتان يادكارلر ، بو موهم ارتجاع ايله اوغراشمه نك الكافي
واسطه سني بر طرفدن ارباب خلوصه افترا ايله برابر ديكر طرفندن دينسزجه
اشريانه اعظمي رواج ويرمكدن عبارت ظن ايله مك غفلتنده بولونمقدهدرلر .
بو غفلت سبيله در ، كه هر كسك صميمي اعتقاداتنه قدر تجاوز ايله مكدن
مثلا بر مبعوثك جامعه كيدوب نماز قيلمه سني بيله اثر ارتجاع عد ايتك قدن
وارمقدهدرلر . ذاتاً (ليه رال) جريانه اك زياده ضرر ايقاع ايدن بالخاصه
بو جاهل و غافل مدافعلك بوقيل سرسمجه واذناسزجه اشرياندر . بناء عليه
بكون مطبوعات قانونه دين حقتهم يي بر ماده علاوه ايديله جك ايسه ،
بو ماده ديني اشريات حقتهم دكل ، آنجق دينسزلك پروباغانداسي حقتهم علاوه
ايديله بيلير . بوكاده بالخاصه وجداً لزوم واحتياج واردر . چونكه (ليه رال)
نامه آغزينه كلن هذيان ايدن محررلر ايجنده برقاج پيچاره غافل وارسه هر حالده
هيچ اولمازسه بر دانه ده قصد مخصوصه ومعين بريلان دائره سنده مملتك ديننه
تسلط ايدني ده بولونديني شبهه سزدر . »

اسلام عالمي : مصر . — مصرده انتخابات مجادله سي كال شدتله باشلامشدر .
بوتون فرقه لر يكديكرينك علمبنده بياننامه لر نشر ايديبور ، زغلول پاشا فرقه سني
موقع اعتباردن دوشورمك ايجون چالشيور . زغلول پاشا فرقه سندن بر
طاقم اعضا آيريلور ديكر فرقه تشكيل ايديبورلر . زغلول پاشانك نفوذني
تقيص ايتك ايجون مشاراليك فرقه سيله برلكده مصر حكمداري برنجي (فواد)
صد اقتسر اولديني ده صوك كونلرده اعلان ايدلدي . مشاراليك آرقداش لرندن
برقاجي بويوزدن كنديسي ترك ايتدي . شيمد بك مصرده وضعت بومر كزدهدر .
انكتره طرفندن مصره تحمیل اولومان آغیر شرائطك كسب قطعت ايتمه سي يكي
مجلسك بوللره قارشي آلاجنی وضعيته باغلي در .

هندستانه . — قالكوتادن آلبان معلومه كوره بو شهرده بر اسلام
كلية سنك تأسيس ايجون وضع اساس مراسمي اجرا اولونمشدر . (قالكوتا) ده
انتشار ايتكده اولان (مسلمان) ريفقز بو مسئله يي موضوع بحث ايدرك
هندستان حكومتك مرحوم نواب (سيد شمس الهدى) نك تكليفي اوزرينه
بو كلية اسلاميه نك تأسيس قبول ايتديكني . وبنغاله ولايتك معارف ناظري
مولوي (فضل الحق) خلاصت ويرديكني بيان ايتكدهدر .

رهايلرك مرطاني . — قالكوتاده انتشار ايتكده اولان (مسلمان)
رقيقزده مطالعه اولونديغه كوره (قالكوتا) نك بلديه دائره سنده مسلمانلر
مهم بر اجتماع عقد ايتشلر وشریف حسيني اراضی مقدسه دن چيقارمغه موفق
اولديغندن طولاي ابن السعودی تبریکه قرار ويرمشلردر . مولانا (عبدالرؤف)
بوتكليفي درميان ايدركن مهم بياناته بولونمش . بعض ذوات (ابن السعود) ك
حنفي اولماديغني ، بناء عليه هند مسلمانلرينك اونك موقعتلرندن ممنون
اولمايه جقلرني سويله دكلرندن مشاراليه بو مسئله يي موضوع بحث ايدرك مذهب
مسئله سنك موضوع بحث اولمايه جقني ، توركارك حنفي ، تونسليلرك مالكي
اولدقلىرني ومسلمانلرك بوكي مذهب فرقلىرنه قطعياً اهميت ويرمه ملري لازم
كلديكني سويله مشدر . مولانا عبدالرؤف شريف (حسين) ك توركاره واسلامه
خيانت ايتديكني ، ابن السعودك بو خائني چيقاروب آتقله پك قيمتلي برخدمت
ايفا ايلديكني ، چونكه شريف حسينك بر اجني دولتك حمايه سي قبول وارضی
اسلاميه يي اودولتك حاكيمته منقاد ايلش اولديغني بيان ايتشدر .

برارككه درت دانه ويريلير ، سياسي حقه مالك دكلدر . بونك بويوك برقصاناق
اوله جقمده شبهه يوقدر . اميد ايدركن كي ييل بوساحه ده فضلي اثرل وجوده
كتير . ده موقراسينك ايجابلرني قيد ايدركن هنوز بر چوق تورك قانوني
مندوناته عرب خيه سنك حاجي ياغي ، ياخود مستبد نابوليونك چيزمه بونجلرينك
قوقوسي واردر . تورك حاكيتنك اك كوزل اثرى تورك مملتك آرزوسندن
دوغمش قانونلره اداره سي اولاجقدر . عيني زمانده تورك قانونلري آراسنده
هنوز شرعي ماهيته اولان قانونلر ، مادهل واردر . بونلركده بكيدين تدقيق
ايله تورك قانونلرينك ماضي كوفلرندن آيقلاغسي لازمدر . بولري بو سنه نك
يايغى پلانلري آراسنده كورمك ايسته يورز . »

صوك تلغراف باش محررينك بويازيلرينك دهالي معنائى آكلامق ايجون
(توركيان تنظيمات) عنوانلى اري تاليف ايدن فرانسوز سفير لرندن (انكلهارد)
مذكور اثرك مقدمه سنده كي شوسوزلرني دقتله اوقومق كافيدر :

« تنظيماتن مقصد ، هيئت اجتماعيه اسلاميه يي عصرلجه زماندن بري
معناً وسياسة آري ياشامش اولديني هيأت اجتماعيه خرسيتيانيه يافلاشد .
يرمق (يعنى اسلامدن اوزاقلاشديرمق) ايدى ، بويله برتشتنك موجب اولديني
مشكلاتك ماهيت مخصوصه سي حقتهم شبهه وتردده محل يوقدر . هيچ شبهه
يوقدر كه عثمانلى ايمراطورلغني قرون وسطاده بولونديني نقطه ده براقان ، قرون
وسطانك ظلمت كشيغسي ايجنده كوندن كونه دما زياده باتيره رق نهايت كونك
برنده بوسبوتون نابود اولسني انتاج ايدمك كي كورونمش اولان مؤثر ،
حكومت عثمانيه نك (آروپا) هيئت دوليه سي خارجنده ، حال انفرادده قلمسي
ايدى . وبو انفرادك سبي (دين) ايدى .

في الحقيقه حكومتى تأسيس ايتش اولان اسلاميت ، ناظم وحاكم مطلق
اوله رق قالمشدر . قرآن ايله قانون مدني بر ايدى . تشكيلات مليه ايله عقائد
دينه يكديكرندن تفريق ايديله ميه جك صورتده قارشمش اولديغندن تشكيلات
مليه ده عقائد دينه كي لايتير ايدى .

توركيا نك رنده استقنا كوسترمه ييجي ائتلاف حصوله كتيرمك ايجون
اورتمه كي مانعه يي يابوسبوتون ازاله ، ياخود تخفيف وتسويه ايتك ، يعنى
حكومتى عالم خرسيتيانيته اولديني كي قوانين دينه نك تاثيراتندن آزجوق
آزاده بر حاله كتيره رك روحانيتدن دنويته تحويل ايله مك ، ياخود عقائد
اساسيه يي سربسته تفسير ايتك صورتيله ياواش ياواش تحدييدات وتقييدات
دينه دن قورتارمق ايجاب ايديبوردى .

حكومت عثمانيه هرشيدن پك چاپوق متأثر ومنفعل اولان جاهل ومتعصب
بر خلقك موجب اغبراري اوله جق حالاتدن توق ايتك ايجون بو ايكنجى شق
اختياره قرار ويرمشدى . »

صوك تلغراف باش محرري ايسه بكون برنجي شق تكليف وترويج ايديبور .

دينسزلك پروباغانداسي سربست مى ؟

اخيراً استانبوله كان قارص مبعوثى آقا اوغلى احمد بك ، حریت
مطبوعاتى تحديدايده جك تكليف حقتهم غزتهلره وقوع بولان بيانمته
مطبوعات قانوننك شو ارج اساس : ائره سنده (۱) — مقدسات شخصيه يه
تجاوز ايتمه مك ، ۲ — جمهوريت اساسلرني تهلكيه دوشوررجك
نشر يانده بولونماق ، ۳ — ديني ، پروباغاندا آلتى يايماق (بهمه حال
تعديل ايديله جكني سويله مسي اوزرينه توحيد افكار رقيقزده دينسزلك
پروباغانداسي ده منع ايدلسه ، سرلوحه لي بر مقاله يازمش ، احمد بكك
بوسوزلردن مقصد حقيقه سي وهدي نه اولديغني ، ايضاح ايتمشدر . مقاله نك
نهايته توحيد افكار رقيقز دييوركه :